

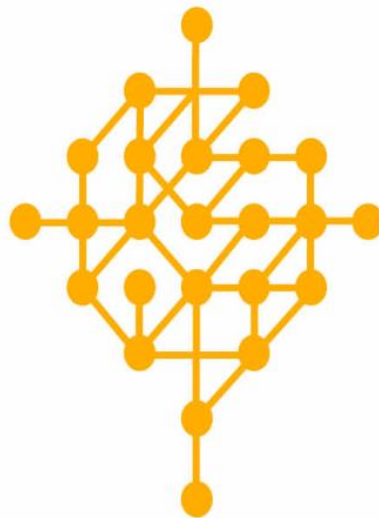
SZENT MÁRTON-ÉV 2016

PANNONHALMI FŐAPÁTSÁG

A.D.996

SAJTÓANYAG

2016

SZENT MÁRTON-ÉV

KÖZÖSSÉGBEN VAGYUNK

PANNONHALMI FŐAPÁTSÁG

A. D. 996

**Szent Márton-év, 2016
Közösségekben vagyunk!**

Programismertető rendezvény, 2015.11.04. délelőtt a Bálna Budapest épületében.

RÉSZLETEK Várszegi Asztrik OSB főapát, Dejcsecs Konrád OSB kulturális igazgató és Rábai László főapáti titkár az eseményen elhangzott gondolataiból

Asztrik:

„A mai, önmagával eltelt és önmaga körül forgó világban Szent Márton élete egy olyan felkiáltójel, egy olyan meghívás, amelyre érdemes válaszolni. Csodálattal és tisztelettel nézünk rá, aki szerzetes, ember, hívő keresztény, püspök volt és a felebaráti szolgálatra adta az életét. Egy feszültséggel, válságokkal terhes korban élt, ahol a szegénység volt az egyik nagy kihívás. Nemcsak köpenyének megosztásával, hanem egész, egyszerű életvitelével válaszolt ezekre a társadalmi kihívásra. Békétlenség volt kora egyházában, ő békét próbált közvetíteni különösen a papság körében, de ez a béke nagyon fontos az emberek között is, hogy az egyház azt a küldetését teljesíthesse, ami az egyik sajátos küldetése: a lelkek megbékéltetése.

Szent Márton Pannonhalmával 1020 éve van kapcsolatban, hiszen Szent István az ő patrocíniumába, védelmébe ajánlotta az első bencés monostort. Mi Szent Mártonnal egyek vagyunk, végigkísér bennünket. Középkori és barokk apát-elődeim úgy nevezték magukat, hogy a Szent Márton apátja és ezzel egyértelmű volt, hogy a pannonhalmi apátról van szó.

Kérdés, milyen válaszokat adjunk a kortárs társadalmi és egyházi kihívásokra? Mi most közös keresésben, párbeszédben, a közösség vállalásában szeretnénk ezt az évet eltölteni. Szeretnénk a remény jelei lenni azok számára, akik elfogadják ezt a meghívást.”

Konrád:

„A Szent Márton-év legfontosabb üzenete mindannyiunk számára a közösség. Érdemes azon dolgozni, hogy első ránézésre különböző kultúrájú, különböző szövegkörnyezetű emberek hajlandóak legyenek egymással beszélni, egymástól tanulni, egymást elfogadni és rájönni arra, mennyire képesek gazdagítani egymást.

Egy közösség a találkozásokban jön létre. A Szent Márton évben olyan helyzeteket próbálunk létrehozni, ahol emberek találkozhatnak egymással. Szent Mártonhoz és Szent Márton monostorához zárandokokat hívunk, akik egy közösséget élnek át és velünk, a szerzetesekkel is közösség jöhet létre. Közösség jön létre, amikor diákjaink egy sporteseményen megküzdnek egymással. Közösség jön létre, amikor a helyi szegények számára ételt osztanak, de nem egy felülről lefelé irányuló gesztussal,

szentmartonev.hu

PANNONHALMI FŐAPÁTSÁG

A. D. 996

hanem belépve és megértve-megismerve az ő életüket. Közösség jön létre, amikor az ELTE-vel komoly tudományos konferenciát szervezünk, vagy az apátságban koncertet adunk, ahová meghívunk olyanokat, akik valószínűleg nem lépnének közösségre az egyházzal vagy a szerzetesekkel. Közösség jön létre akkor is, amikor Szombathely városa felé több száz zarándok elindul és egy mély, komoly közösség jön létre a püspökséggel és a várossal.”

Rábai:

„A pannonhalmi Szent Márton-év illeszkedik a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Szent Márton-évet hirdetett 2016-ra, amit a magyar kormány is egy határozatban megerősítette. Ennek egyik erős lába lesz Pannonhalma, összhangban az országos emlékév koncepciójával.

Szeretnénk olyan alkalmakat teremteni, ahol Pannonhalmával, a bencés közösséggel, vendégeinkkel és egymással történő találkozások jönnek létre. Lesz tudományos konferencia, lesz két kiállítás, szociális programok, hangversenyek, lesznek különböző egyházi és világi jellegű találkozók fiatalok és családok számára. Külön szervezünk vendég-közösségekkel találkozásokat, például a taizé-i közösséggel, a Kárpát-medence Szent Márton titulusú egyházközségeivel. Összesen több, mint 30 programmal készülünk és abban bízunk, hogy ezek újabb találkozókat és újabb közösségeket inspirálnak majd.”

RÉSZLETES HÁTTÉRANYAG

A Pannonhalmi Főapátság az 1996-os millenniuma után ismét kiemelkedő jelentőségű évfordulóhoz érkezett. 1700 éve született Szent Márton, aki 1020 esztendeje a bencés monostor védőszentje is. A szerzetespüspök tisztelete Szent Márton hegyét egész Európával összekapcsolja.

Az Emlékév

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2016-ra Szent Márton-émlékévet hirdetett meg, Magyarország Kormánya határozatban rendelkezett az emlékév nyilvánításáról, valamint az ahhoz kapcsolódó feladatokról és költségvetési támogatásokról. A Pannonhalmi Főapátság a Magyar Katolikus Egyház programsorozatának részeként, a Kormány erkölcsi és anyagi támogatásával, közel 900 millió forintos bruttó költségkeretből valósítja meg az Emlékév programjait, beruházásait.

A jelmondat

2016

SZENT MÁRTON-ÉV
KÖZÖSSÉGBEN VAGYUNK

Az Emlékév jelmondata: „Közösségekben vagyunk” A két egymást követő Szent Márton-nap, 2015. november 11. valamint 2016. november 11. között megvalósuló több mint harminc program a párbeszédet és a közösségek találkozását segíti. A Szent Márton-év szociális, lelkipásztori, iskolai, turisztikai, kulturális, tudományos, közösségi programjai és fejlesztései egyben tanúságtételek a másokért élő, a szociális

PANNONHALMI FŐAPÁTSÁG

A. D. 996

igazságosságért, a lelkiismereti szabadságért áldozatot hozó ember eszménye mellett.

A logó

Az Emlékév logója Szent Márton pannonhalmi jelenlétére utal. Európa egyik legfontosabb szentje nemcsak a pannonhalmi bazilika altemplomában őrzött ereklyében van jelen, hanem az emlékező és itt találkozó közösségekben is. A logó egy kapcsolati-hálózati rajz, amely az ereklye körvonalait és a közösségteremtés motívumait egyesíti.

Miért fontos a Szent Márton-év?

Szent Márton és Pannonhalma egy. Része a múltunknak, az életünknek, az öntudatunknak. A miénk, vele élünk, jelen van a monostorban. 1700 évvel ezelőtt született – megragadjuk ezt az évfordulót, hogy megünnepeljük a kapcsolatunkat. Az emlékév folyamán tudatosítjuk, hogy része az életünknek, és meg akarjuk érteni, hogy ki volt ő. Ha végül aztán tudjuk, hogy ki volt, akkor követni is tudjuk abban, ahogy élt – mint Krisztus-kereső szerzetes, püspök és osztó ember.

Mi az üzenet?

Az, hogy közösségben vagyunk: Pannonhalma Szent Mártonnal; Pannonhalma a barátaival; az idelátogatókkal, szerzetessel és diákkal, szülővel és munkatárssal, kétkezivel és értelmiségivel, művésszel és műértővel, egyházzal és világgal, hívővel és hitetlennel.

És közösségben vagyunk azokkal, akikre Szent Márton odafigyelt: a kiszolgáltatottakkal, az elesettekkel, a gyengékkel. Ebbe a közösségbe akarunk mindenkit meghívni, ebben a közösségben akarunk hitben és emberségben együtt növekedni.

Szent Márton alakja összeköti azokat az embereket, akik az emlékévvvel kapcsolatba kerülnek. Összeköti a szerzetességet a pásztori szolgálattal, Pannóniát Galliával, az ókort és a középkort a jelennel. A pannonhalmi Szent Márton-év éppen ezért a közösségépítés és a kulturális párbeszéd gyűjtőpontjai köré épül, amelyek szimbolikája a honlapon, a print-kiadványokban, valamint a programokban is megjelenik: ereklye, iskola, közösség, kultúra, szolidaritás, zarándoklat, konferencia.

A Szent Márton-év legfontosabb programjai

DÁTUM	PROGRAMNÉV	HELYSZÍN, ESEMÉNYEK
2015.11.04.	Szent Márton-év 2016 beharangozó programismertető	BÁLNA, Budapest

PANNONHALMI FŐAPÁTSÁG

A. D. 996

2015.11.10.	Via Sancti Martini – Szent Márton lábnymának elhelyezése	Pannonhalma, dombormű elhelyezése
2015.11.11.	A Szent Márton-év megnyitása	Pannonhalmi Bazilika, Erdő Péter celebrál, Áder János ünnepi beszéde, Orbán György: <i>Missa Sancti Martini</i> zenemű bemutatása
2015.11.11-től	Szent Márton-konyha	Boldogasszony-ház, napi rendszerességű szolidaritási esemény
2015.11.13.	Szent Márton-nap	Liszt Ferenc Kamarazenekar és a Cantemus Kórus előadása, Fekete Károly református püspök beszéde, a Szent Márton-díj átadása
2015.11.15.– 2016.03.13.	Szent Márton ereklyéjének tisztelete a Pannonhalmi Területi Apátság plébániáin	15 plébániát érintő 15 héten át tartó eseménysor
2015.11.21–26.	Szent Márton-olimpia	Háromnapos sportesemény a Pannonhalmi Bencés Gimnáziumban
2016.02.13.	UNITAS-találkozó	Teológus-hallgatók és szerzetesnövendékek évi rendes találkozója. Meghívott vendég: Donato Ogliari montecassinói főapát
2016.02.25.	Ökumenikus lelkigyakorlat lelkészek részére	A Reformáció Emlékév-bizottsággal közösen szervezett program
2016.03.18.	Szent Benedek Atyánk ünnepe Az „Osztság 10x10” kiállítás megnyitása A Szent Márton-emlékbélyeg bemutatása	A szentmisét celebrálja Veres András szombathelyi püspök. Fotókiállítás megnyitása, Szent Márton-emlékbélyeg bemutatása, Pro Pannonhalma-díj átadása
2016.03.23.	A Területi Apátság plébániáinak zarándoklata Pannonhalmára	A Pannonhalmi Területi Apátság tizenöt plébániájának hívei találkoznak a húsvétra készülve
2016.04.02.	A Területi Apátság és a Szombathelyi Egyházmegye Családtalálkozója	Pál Feri atya Pannonhalmán - interaktív programok
2016.04.14–15.	Szent Márton-konferencia	Az ELTE-BTK és a Főapátság közös konferenciája. Első nap Budapest, második nap Pannonhalma, az Ernst-kódex faksimile

PANNONHALMI FŐAPÁTSÁG

A. D. 996

		kiadásának bemutatója
2016. május közepe	<i>A Szent Márton hazája – Pannónia az ókeresztény korban</i> című időszaki kiállítás megnyitása	A Savaria Múzeum és az Apátsági Múzeum közös kiállítása, közös katalógussal. A kiállítás teljes anyaga a két helyszín között oszlik meg. Főszervező: Takács Imre művészettörténész.
2016.05.16.	A Szombathelyi Egyházmegye és a Területi Apátság ifjúsági találkozója	Pünkösdhétfő Szombathely – párhuzamosan a családtalálkozóval
2016.05.28.	Bencés Öregdiákok találkozója	Ünnepi öregdiák-találkozó
2016.06.04.	Szent Márton-ünnepség Pannonhalma városban	<i>szervezés alatt</i>
2016.06.20–26.	Szombathely–Pannonhalma gyalogos zarándoklat	Az első alkalom, hogy a Szent Márton-útvonalon több száz ember vonul végig (120 km, 5 nap gyalog)
2016.07.11.	Szent Benedek atyánk nyári ünnepe	<i>szervezés alatt</i>
2014.07.16–24.	Pannonhalma–Szombathely gyalogos zarándoklat	A második alkalom, hogy a Szent Márton-útvonalon több száz ember vonul végig (120 km, 5 nap gyalog)
2016.08.26–28.	Művészeti Fesztivál	<i>szervezés alatt</i>
2016.09.23.	A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola tanulmányi napja a taizéi közösség tagjaival	Alois testvér vezetésével (Roger testvér utóda) – kisebb csoport érkezik a taizéi közösségből. A teológiai főiskola minden hallgatójával kihelyezett teológiai napot tartanak Pannonhalmán
2016.09.24.	Taizéi ifjúsági találkozó	Klasszikus, ökumenikus jellegű, regionális ifjúsági találkozó
2016.10.07–08.	Ökumenikus konferencia	Kétnapos esemény: első nap Pannonhalma, második Bakonybél – korreferátumok, műhelymunkák
2016.10.25.	Papi zarándoklat	Volt bencés diákokból lett papok és bencés diákok plébánosainak zarándoklata. Meghívott vendég: Urban Federer

PANNONHALMI FŐAPÁTSÁG

A. D. 996

		einsiedelni apát
2016.10.27–30.	A Kárpát-medence Szent Márton-titulusú egyházközösségeinek találkozója	A „HÁLÓ” civil szerveződéssel közösen szervezett esemény, a résztvevők egy része határon túli személy és közéleti vendég
2016.11.11.	A Szent Márton-év zárása	A bécsi bíboros érsek, Christoph Schönborn celebrálja. A Szent Márton-év 2016 záró sajtótájékoztatója.

PANNONHALMI FŐAPÁTSÁG

A. D. 996

Közösségben Szent Mártonnal

A jubileumi évben szerzetesközösségként, zarándokként, Isten vándorúton lévő népe tagjaiként az előtt a kihívás előtt találjuk magunkat, hogy megfogalmazzuk Szent Márton, e nagy Krisztus-követő aktualitását saját korunk és saját életünk számára. Márton személye választás elé állította a vele kapcsolatba kerülő embereket: el kellett dönteniük, hogy Márton különleges, néha-néha megosztó tetteiben Isten működését fedezik-e fel, vagy csupán a vitatható emberi tetteket és fantazmagóriákat látják. El kellett dönteniük, hogy vállalkoznak-e Krisztusnak arra a radikális követésére, amelyet Márton szerzetesként, majd püspökként mutatott, vagy megmaradnak a társadalmi-politikai-kulturális kereszténységük kényelmes keretei között. Márton mérlegelést nem ismerő irgalmassága, egyházi és politikai hatalmat nem kímélő igazságérzete, gyengéd Krisztus-keresése veszélyeztette, vagy éppen lenyűgözte és magával ragadta őket.

A 21. század emberének is meg kell küzdenie azzal a kihívással, amelyet Márton alakja hordoz. Példakép lehet ő a szeretet tettében, amellyel megosztja katonaköpenyét a koldussal. Példakép lehet abban, ahogy megalkuvást nem tűrve szembeszáll a pogánysággal Krisztus ügyéért. Hatalmas közbenjáró, amikor egyéni, közösségi vagy társadalmi életünkben nehézségekkel találkozunk. Ám Márton nem adja magát könnyen, mert folyton Krisztusra mutat, aki nem elégszik meg félmegoldásokkal.

Nem könnyű meghatározni, mit jelent Szent Márton szerzetespüspök élete és példája a mai ember számára. Mindenki, aki Mártonnal találkozik, kihívás előtt találja magát, mert Jézus Krisztus követésében is meg kell hoznia a saját döntéseit. Talán ebben vagyunk leginkább közösségben egymással, amikor a középkor emberéhez hasonlóan félretesszük fizikai, egzisztenciális és szellemi biztonságunkat, és zarándokútra indulunk Márton felé. A zarándoklás egyszerre külső és belső történés. Fizikailag távolodunk életünk megszokott környezetétől, és a világ egy idegen, ismeretlen pontja felé közelítünk úgy, hogy közben idegen – esetenként ellenséges – környezetben kell áthaladnunk. Aki Mártonnal valóban találkozni akar, annak nemcsak fizikai otthonát, hanem szellemi-környezetét is hátra kell hagynia, hogy valami új befogadására legyen készen – olyan új dologra, amely felett nincsen kontrollja, és amely esetleg meglepő kihívások elé állítja. Isten ugyanis, akire Márton szerzetespüspök rámutatott, a meglepetések Istene.

Közösségben vagyunk, amikor Márton földi maradványainak egy kis darabkájánál, az ereklyénél találkozunk egymással. Márton szerzetespüspök pannonhalmi csontereklyéjét egy neogótikus ereklyetartóban őrizzük, amely csúcsíves épületként veszi körül a csontdarabot. A pannonhalmi bazilika pedig mint egy nagy ereklyetartó emelkedik Márton kicsiny ereklyéje fölé. Kérhetjük Isten csodálatos hatalmát, amely minden bizonnyal a 21. századi ember életkörülményei között is meg akar nyilvánulni. Így aztán közösségben vagyunk az Atyával és Egyszülött Fiával, Urunk Jézus Krisztussal (1Jn 1,3b). Ez keresztény hitünk legalapvetőbb bizonyossága.

PANNONHALMI FŐAPÁTSÁG

A. D. 996

SZENT MÁRTON ÉS PANNÓNIA

Ókeresztény kultúra és művészet a római világ határán

Kiállításismertető

PANNONHALMI FŐAPÁTSÁG

A. D. 996

A 2016-ban Pannonhalmán és Szombathelyen, azonos időben, egységes koncepció jegyében nyílik kiállítás az 1700 évvel ezelőtt Pannóniában született Szent Márton tiszteletére a késő római kornak és a népvándorlás korának kulturális, vallástörténeti és művészeti emlékeiből. Magyar múzeumok tárgyai mellett az Ausztriából, Németországból, Horvátországból, Szlovéniából és Szerbiából kölcsönzött darabok az egykori Pannónia provinciára kiterjedően adnak képet a kereszténység itteni megjelenéséről és elterjedéséről. Először tárul a nyilvánosság elé a honfoglalás előtt a Kárpát-medencében élő különféle népek keresztény kultúrája.

Régi adósságot törleszt a magyar történelemtudomány, régészet és művészettörténet, mert az ország honfoglalás előtti kereszténységével egyrészt keveset foglalkozott, másrészt emlékeit összefoglaló kiállításon még sohasem mutatta be. A pannóniai kereszténység bemutatása annál is inkább érvényes téma, mert a római civilizáció számos elemét a kereszténység mentette át az európai kultúra számára: ilyen a latin betűs írás, a jogi gondolkodás vagy az építészet számos eleme.

A kereszténység a 3. század végére eljutott a Római Birodalom európai határáig, a Dunáig és a Rajnáig. A szakembereken kívül alig ismert tény, hogy hazánk területén a keresztény hit terjedése már a római császárkorban elkezdődött és kisebb-nagyobb intenzitással a magyar honfoglalásig folyamatos volt. A Diocletianus-kori üldözések idején számos pannóniai városban éltek keresztények.

Európa védőszentjének jubileumi évében különösen időszerű bemutatni annak a kultúrának az emlékeit, amelybe Márton beleszületett, amelyben élt, és amelynek pogány hitével felvette a harcot. Az elmúlt kétszáz év során vallási emlékek sokasága került elő a földből, pogány és keresztény körből egyaránt. Az utóbbi évtizedekben pedig különösen sok lelettel gazdagodott a Római uralom megszűnése és a magyar honfoglalás közti időszak: a népvándorlás- és avar-kor keresztény leleteivel.

A kiállítás két nagy egységben tervezi bemutatni a pannóniai és Kárpát-medencei terület honfoglalás előtti keresztény emlékeit, valamint azt a vallási környezetet, amely a kereszténységet körbevette. Az első a római államvallásnak, a császárkultusznak és a romanizáció útjára tért tartományi lakosság vallásosságának emlékeit, a keleti vallások pannóniai leleteit, végül a 4. századra már püspökeik vezetése alatt élő keresztény közösség tárgyait.

A kiállítás másik nagy tematikus egysége a Római Birodalom megszűnése után a Kárpát-medencébe érkező, ott ideig-óráig letelepedő népek és a helyben maradt lakosság keresztény emlékeit mutatja be a gótoktól az avarokig.

PANNONHALMI FŐAPÁTSÁG

A. D. 996

Rendező intézmények és helyszínek:

Iseum Savariense, Savaria Múzeum, Szombathely

Apátsági Múzeum, Pannonhalma

A kiállítás fővédnöke:

Áder János Magyarország köztársasági elnöke

A kiállítás időtartama:

2016. május – 2016. szeptember

A kiállítás koncepciója:

Dr. Tóth Endre, Dr. Vida Tivadar

Kiterjedés:

A kiállítás nagyjából 350 tárgyat tartalmaz kiegészítve makettekkel és számítógépes prezentációkkal a két helyszínen 500-500 m² alapterületű korszerű kiállítótérben.

Katalógus:

A kiállítást magyar és angol nyelvű tudományos katalógus, valamint az előkészítő konferencia tanulmányait közlő kötet kíséri majd. A tudományos kiadványok mellett a népszerűsítő technikák és médiumok széles körét fogjuk igénybe venni.

szenmartonev.hu

PANNONHALMI FŐAPÁTSÁG

A. D. 996

Fejezetek Szent Márton életéből – A *Legenda Aurea* értelmezésében (13. század vége)

Szent Márton életét tanítványa, Sulpicius Severus írta meg. Márton Pannoniában, Sabaria városában született, de Itáliában, Paviában nevelkedett. Atyjával együtt harcolt Constantinus és Julianus császárok alatt. Gyermekkorától fogva isteni kegyelem hatotta át, s amikor tizenkét éves lett, szülei akarata ellenére a templomba szökött és kérte, hogy vegyék fel a hittanulók közé. Egyszer télvíz idején, amikor éppen kilépett Amiens kapuján, egy mezítelen koldusba botlott, aki senkitől nem kapott alamizsnát. Márton megértette, hogy ez az ember miatta van ott. Kardot rántva, egyetlen megmaradt köpenyét kettévágta, és az egyik felét a koldusnak adta, maradék felét pedig magára kanyarította. A következő éjszakán meglátta Krisztust: köpenyének az a darabja volt rajta, amivel betakarta a koldust, és hallotta, amint ezt mondta a körötte álló angyaloknak: „Márton, a hittanuló takart be engem ezzel a ruhával.” Ő sohasem kérkedett ezzel, hanem megismervén Isten jóságát, mielőtt tizennyolc éves lett, megkeresztelkedett.

Közben a barbárok betörték Galliába, Márton azonban nem akart tovább szolgálni, s ezért a zsoldot sem volt hajlandó elfogadni. Azt mondta a császárnak: „Krisztus katonája vagyok, nem szabad harcolnom.” Elhagyta a katonaságot, és Poitiers püspökéhez ment, aki akolitussá szentelte.

Tours népének nem volt püspöke, s bár Márton nagyon vonakodott, azt akarták, hogy őt szenteljék fel püspöküknek. Az egybegyűlt főpapok közül néhányan tiltakoztak, mert ruháját rendezetlennek, arcát csúfnak találták. Végül az ellenkezőket elhallgattatták és püspökké szentelték Mártont, de ő nehezen viselte a nép zsvajgását, ezért a várostól mintegy két mérföldre kolostort alapított, és nyolcvan tanítványával ott élt nagy önmegtartóztatásban. Bizony, ott senki nem ivott bort, legfeljebb akit betegség kényszerített rá; a finomabb öltözködés is bűnnek számított. Sok város közülük választott magának püspököt.

Az is olvasható Márton két tanítványa, Severus és Gallus *Dialógusában*, hogyan támasztotta fel a harmadik halottat. Amikor egy ifjú meghalt, és anyja könnyek közt Mártonhoz könyörgött, hogy támassza fel, ő egy mező közepén, ahol megszámlálhatatlan pogány volt, térdre borult, és mindenki szeme láttára feltámadt a fiú. Erre a pogányok valamennyien megtértek.

Mártonban nagy volt az alázat. Párizsban találkozott egy leprással, akitől mindenki borzadt. Ő megcsókolta és megáldotta, mire az rögtön megtisztult. Amikor a szentélyben volt, sohasem használta a püspöki széket, templomban különben sem látta soha senki leülni. Ha egyáltalán, akkor egy kis, háromlábú nevezett falusi székre ült. Nagy volt benne a méltóság. Egenrangúnak mondták az apostolokkal a Szentlélek kegyelme miatt, aki tűz formájában alászállt reá, mint egykor az apostolokra. Ezért az apostolok gyakran látogatták meg, mint társukat. Nagy volt benne az igazságérzet. Amikor Maximus császár meghívta, és Mártonnak kínálták először a serleget, mindenki azt várta, hogy maga után a királynak nyújtja majd először. Ő azonban a papjának adta, mert senkit nem ítélt méltóbbnak arra, hogy utána igyék, s méltatlannak tartotta, hogy a királyt vagy környezetét egy papnak elébe helyezze. Nagy volt benne a türelem. Minden körülmények között megőrizte türelmét, olyannyira, hogy amikor püspök volt, klerikusai büntetlenül sértegethették, s ezért még

szentmartonev.hu

PANNONHALMI FŐAPÁTSÁG

A. D. 996

éppúgy szerette őket. Soha senki nem látta őt haragudni, szomorkodni, nevetni: száján soha más nem volt, mint Krisztus, szívében soha más nem volt, mint kegyelet, béke.

Nagyon állhatatos volt az imádkozásban. Legendájában olvashatjuk, hogy soha egyetlen órát vagy percet sem mulasztott el, hogy ne mélyedt volna imádságba vagy szent olvasmányába. Léleken akkor sem hagyta abba az imádkozást, amikor olvasott vagy dolgozott, hanem, mint a kovácsok, akik kalapálás közben gyakran ütnek az üllőre, hogy egy kicsit könnyítsenek munkájukon, ő is, bármit tett, közben folyton imádkozott.

Nagyon megértő volt a bűnösök iránt. Mindenkit keblére ölelt, aki meg akarta báni bűneit. Amikor az ördög Márton szemére vetette, hogy miért fogadja el azok bűnbánatát, akik egyszer elbotlottak, azt felelte: „Ó, te szerencsétlen, ha te egyszer felhagynál az emberek zaklatásával és megbánnád tetteidet, bízván az Úrban, Krisztus irgalmát ígérném neked.”

Márton előre tudta halálának idejét, s ezt a frátereknek is megmondta. Mindnyájan sírni kezdtek. „Miért hagysz el bennünket, atyánk? – mondták. – Kire hagysz bennünket, árvákat? Ordas farkasok támadnak majd nyájadra.” Ő pedig megindulva könnyörgésükön és könnyeiken, maga is sírva így imádkozott: „Uram, ha népednek továbbra is szüksége van rám, nem vonakodom a munkától, legyen meg a te akaratod.” De maga sem tudta, hogy mit szeretne jobban, mert nem akart sem ezektől elválni, sem többé Krisztustól távol lenni. Amikor már egy ideje láz gyötörte, és tanítványai kérelték, hadd tegyenek az ágyába egy kis szalmát is, mert csak egy szőracsuhán, hamuban feküdt, azt mondta: „Nem illő, fiaim, hogy egy keresztény ne ciliciumon és hamu közt haljon meg. Ha más példát hagynék nektek, vétkezném.” Szemét és kezét folyton az ég felé fordította, és fáradhatatlan lélekkel szüntelenül imádkozott. Mindig hanyatt feküdt, s mikor a papok kérelték, hogy oldalára fordulva könnyebbüljön meg egy kicsit, azt mondta: „Hagyjátok, testvéreim, hagyjátok, hadd nézzem inkább az eget, semmint a földet, hogy lelkem az Úr felé táruljon.” Ezt mondva meglátta, hogy az ördög is ott van. „Mit állsz itt, te kegyetlen bestia? – szólta rá. – Semmi szennyet nem találsz bennem. Ábrahám kebele fogad be engem!” E szavakkal adta vissza lelkét az Úrnak Arcadius és Honorius uralkodásának kezdetén, 395 körül, életének 81. évében. Arca már megdicsőülten sugárzott, és sokan hallották, hogy angyalok kórusa énekelt fölötte.

(Fordította Madas Edit)